

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Powstania Armii Krajowej
oraz Wojska Polskiego
87-100 Toruń, ul. Podmurza 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

MEMORIAL
General Marii Wittek

A. Rejerska, zabójstwo kocz. VII 2019

AK

Obc. Skierniewice

OW. Warszawski

Kontakty
Małgorzata Machaj
(pracownica gminy)

dotyczy przesyłania
d. Urzędowi Gminy
Mehdler
VI 2019r.

H 2009

FOKS Marianna

zd. Wójt

ps. "Czarna Marysia"

4900/1500

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

4900/1486 Ark. obr. skierowice
FOKS Martyna z ob. Wójc
ps. "Czarna Marysia"

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa —

I/2 – dokumenty (sensu stracono) dot. relatora K. 17, s. 17

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora ✓ K 2. s. 1-2

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K. 11. s. 11

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”) —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja ✓ K. 8. s. 8 K. 4. s. 4

V. Wypisy ze źródeł (tzw. „nazwiskowe karty informacyjne”) ✓

VI. Fotografie Kserokopie 9, z ob. dokumenty I/2

I/2 Dokumenty (sense. stricto)

- Pismo (fragment dokumentu USC, Maków, USC Skiermiewice.
1 III 2007, data 16 VII 2009. (dat. narodzin dziecięce-Mariany)
mps. ksero k.1.s.1
- Kennkarte - karta rozpoznawcza Marianny Wójt nr. 26 IX 1919r.
w Makowie mps. ksero k.3.s.2-4
- Decyzja 7731, z dnia 15 IX 1998r. Urząd o/s Kombatantów
i Osób Represjonowanych w-u mps. ksero k.1.s.5
- Księgeczka wojkowa Nr. 626056, Wójt Marianny z fot.
mps. ksero k.1.s.6
- Legitymacja Nr. 0037839, Foks Marianna z fot.
mps. ksero k.1.s.7
- Legitymacja Nr. 668 89 22, w-u, 4 X 1989r.
Medal Zasługi i Honoru mps. ksero k.1.s.8
- Legitymacja Nr. 0037839 z fot., Kombatantka mps, mps. k.2.s.9-10
- Legitymacja Nr. 485, Odznaka Mari Foks, Za Zasługi dla
województwa Śląskiego, da. 7 IV 1983 mps ksero k.1.s.11
- Legitymacja Nr. 668-89-22 i 485 j.w. k.1.s.12
- Rada Państwa nadała zasłużony tytuł honorowy
Mariannie Foks, w-u da. 11 III 1987 mps. ksero k.1.s.13
- Patent Nr. 47997, Foks Marianna, Weteran Walk
o Honor i Niepodległość Ojczyzny, w-u da. 2001. k.2.s.14-15
- Siły Zbrojne RP, Prezydent RP mianował szer. Mariannę
Foks na stopień podporucznika w.P. z dniem 2 VII 2001r.
mps. ksero k.2.s.16-17

T/2/1

... jego matronki Lucy i Kłeli usłuchał trzydzieści mającej. Bracie, się ciu temu na Chwałę oświadczyliśmy w dniu dzisiejszym nadane co do to imię Weronika a w dowód jej ego chwałę byli: Jan Wład i Maryanna Kłelińska. Akt ten stawajemy i świadkom pisemnie i w imieniu naszym pniecany przez nas tylko podpisanym co do.

matr. zona zmarła w Świątyni Nowakach
dnia 1.03.2007r. nr aktu 5/2007

USC Maków

Kierownik USC
Hrawczyk

K. M. M. M.

K 116

Maków

Desato się we wsi Makowie Ducha Dwudziestego osmego wnieśli by się
... Michał Wójcik gospodarz Makowa lat trzydzieści osiem mającej, w obec-
... Maryanna i Anna Nowak. Akt ten stawajemy i świadkom pisemnie i w imieniu naszym pniecany, przez nas tylko podpisanym co do.

K. M. M. M.

matr. zona zmarła w Skiewniewicach
dnia 16.11.2009r. nr aktu 542/2009

USC Skiewniewice

2-ty kierownik USC
Grażyna Małejak

matr. w USC Skiewniewice
nr aktu 245/1955

U/2/2

**GENERALGOUVERNEMENT
GENERALNE GUBERNATORSTWO**

**KENNKARTE
KARTA ROZPOZNAWCZA**

5/213

Kennort Skierniewice
Miejsce wystawienia
Kreish. Lowitsch Distrikt Warschau
Starostwo powiat. Okreg

Kennnummer 5118
Numer rozpoznawczy

Gültig bis 10. III. 1948
Ważne do

W ó j t
Name
Nazwisko

Geburtsname (b. Ehefrau) ./.
Nazwisko panięskie (u mężatek)

Vorname M a r i a n n a 1915
Imię

Geboren am 26. IX. 1919
Urodzony (a) w dn.

Geburtsort Maków
Miejsce urodzenia

Kreish. Lowitsch Distrikt Warschau
Starostwo pow. Okreg

Land ./.
Kraj

Beruf } erlernter wyuczony ./.
Zawód } ausgeübter wykonywany Arbeiterin/robotnik

Religion Röm. kath./rzym. kat./
Wyznanie

Besondere Kennzeichen keine/brak/
Szczególne znaki rozpoznawcze

I/2/4

Kennort Skierniewice
Miejsce wystawienia

Kreish. Lowitsch Distrikt Warschau
Starostwo powiat. Okręg

PREV eish. Wójt
Starostwo powiat. Okręg

Kennnummer 5118
Numer rozpoznawczy

Gültig bis 10. III. 1948
Ważne do

Name Wójt
Nazwisko

Geburtsname (b. Ehefrau) ././
Nazwisko panieńskie (u mężatek)

Vorname Errianna 1945
Imię

Geboren am 26. IX. 1919
Urodzony (a) w d.

Geburtsort Maków
Miejsce urodzenia

Kreish. Lowitsch Distrikt Warschau
Starostwo pow. Okręg

Land ././
Kraj

Beruf erfahrender wycieczny
Zawód ausgebildet wykonywany Arbeiterin/robotnik

Religion Röm. kath./rzym. kat./
Wyznanie

Besondere Kennzeichen keine/brak/
Szczególne znaki rozpoznawcze

Image 2 of 17

CLOSE X

12/15

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
00-921 WARSZAWA 53, UL. KRUCZA 38

DECYZJA 4431
z dnia 15.09. 1993 r.

Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

Na podstawie art. Art. 2, pkt 3 w związku z art. 25 ust. 3 oraz art. 27 ustawy
z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okre-
su powojennego (Dz.U. Nr 17, poz. 75 z późn. zm.) potwierdzam z urzędu

Panu (Pani) Mariana FDKS
..... ul. 1

uprawnienia określone w wyżej wymienionej ustawie i postanawiam zaliczyć następujące okresy i rodzaje dzia-
łalności kombatanckiej lub represji:

1	2	3
Okresy	Rodzaj działalności kombatanckiej lub represji	Artykuł ustawy
od 017 • 11 19 12 do 01 11 • 11 19 12	Armia Krajowa	11213)-
od [] • []		[]
od [] • []		[]
od [] • []		[]
od [] • []		[]
od [] • []		[]
od [] • []		[]
łącznie lat 2 miesięcy 6		

Decyzja niniejsza może być zaskarżona do Naczelnego Sądu Administracyjnego za pośrednictwem Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Wystawiono zaświadczenie
nr 412333

Kierownik Urzędu do Spraw
Kombatantów i Osób Represjonowanych
Z tymczasem
Kierownik
F.D.K.S.
m. pieczęć
Pamięć
WOLNOŚĆ

I/2/6

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

KSIĄŻECZKA WOJSKOWA

Seria D Nr 626056 *

Wójt
Czarulsko

Marianne C. Michalska

Data urodzenia 26. 09 1919

Wójt
podpis posiadacza książeczki

Stacja Miejska Skierwiewice

Data 26. 09 1919

Stacja Miejska Skierwiewice
Czarulsko

I Ewidencja ogólna

1. Miejsce urodzenia

miejsowość

MAKÓW

gromada

SKIERWIEWKA

powiat

SKIERWIEWICE

województwo

ŁÓDŹ

2. Zawód

Pielęgniarka

T/2/2

ZWIAZEK BOJOWNIKÓW
O WOLNOSC I DEMOKRACJE,
ZARZAD WOJEWODZKI
w Skierniewicach

LEGITYMACJA NR 0037839
prawnia do przejazdów
PKP i PKS
wg 50 %
taryfki

Foks Marianna
podpis posiadacza legitymacji

Foks

Nazwisko

Marianna

Imiona

Michał - Rozalia

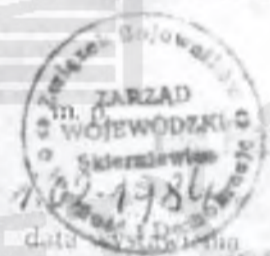
Imiona rodziców

26.09-1919, Merkow

Data i miejsce urodzenia

jest

KOMBATANTEM
uprawnionym do świadczeń
określonych ustawą z 26 maja 1982 r.
o szczególnych uprawnieniach
kombatantów
(Dz. Ust. Nr 16, poz. 122)

data 1984

Podpis

Tle/s

ZWIAZEK BOJOWNIKÓW
O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ
ZARZĄD WOJEWÓDZKI
w Skierniewicach

LEGITYMACJA NR 0037839
prawa do
przejazdów
PKP i PKS
ze 50%
niżki

Foks Marianna
podpis posiadacza legitymacji

I/2/9

Foks

Nazwisko

Marianna

Imiona

Michał-Rozalia

Imiona rodziców

26.09-1919, Maków

Data i miejsce urodzenia

jest

KOMBATANTEM
uprawnionym do świadczeń
określonych ustawą z 26 maja 1982 r.
o szczególnych uprawnieniach
kombatanów
(Dz. Ust. Nr 16, poz. 122)

data wystawienia

podpis

I/2/10

O d p i s

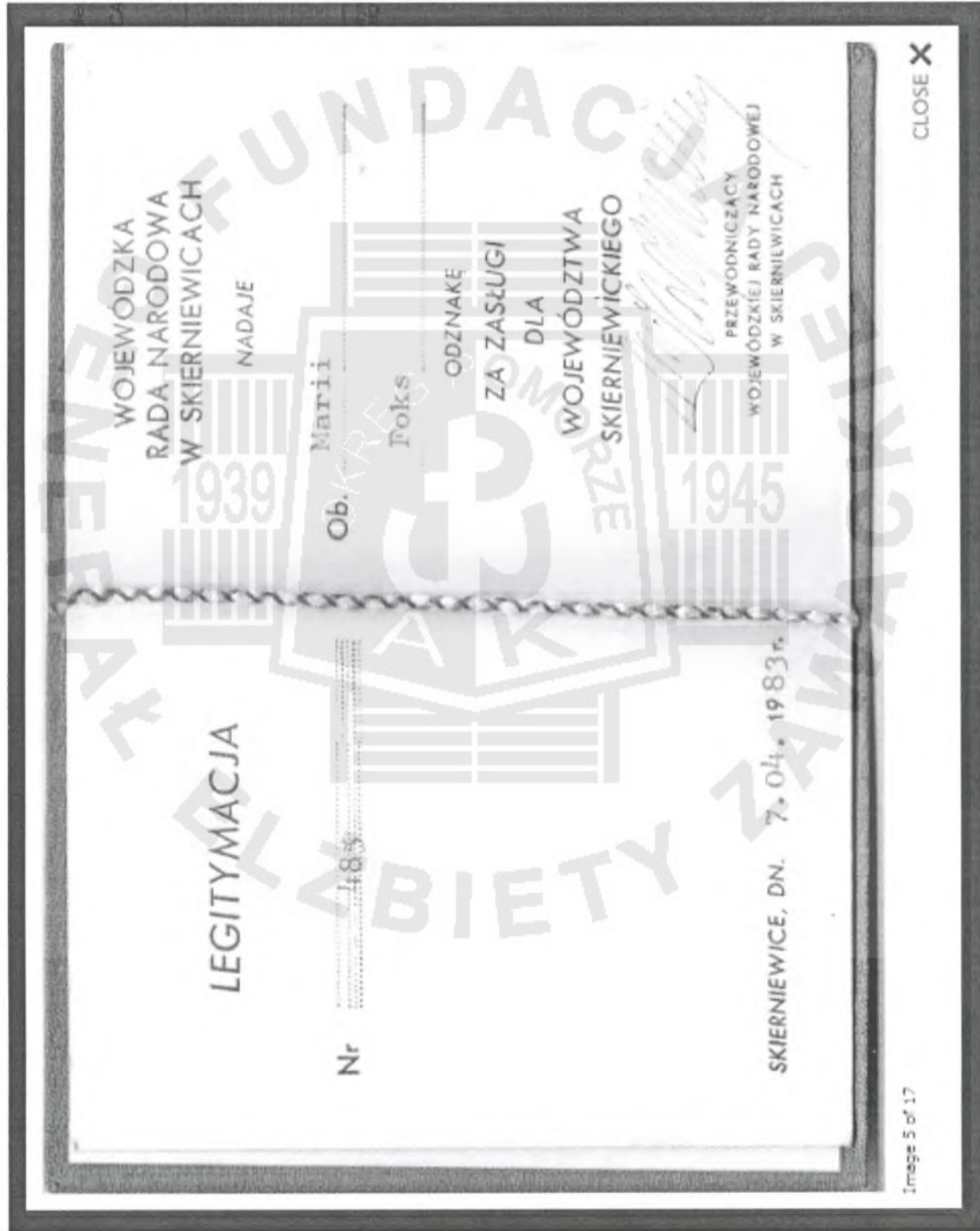
Legitymacja Kombatanta. Związek Bojowników o Wolność i Demokrację
Zarząd Wojewódzki w Skierniewicach. Legitymacja Nr 0037839.
Fotografia opieczątowana małą pieczęcią okrągłą z napisem:
Związek Bojowników o Wolność i Demokrację Zarząd Wojewódzki
w Skierniewicach. podpis posiadacza legitymacji /-/ nieczytelny.
Nazwisko Foka, imiona Marianna, imiona rodziców, Michał-Rozalia,
Data i miejsce urodzenia 26.09.1919r. Maków. Jest KOMBATANTEM
uprawnionym do świadczeń określonych ustawą z 26 maja 1982r.
o szczególnych uprawnieniach kombatantów /Dz.Ust. Nr 16, poz. 122/
Mała pieczęć okrągła z napisem: Związek Bojowników o Wolność
i Demokrację Zarząd Wojewódzki w Skierniewicach; data wystawienia
1.02.1984r; Prezes Zarządu Wojew. ZBoWiD inż. Mieczysław Orlicz-
Rabięga /-/ podpis nieczytelny; -----
Rodzaje i okresy działalności kombatantkiej. -----

Okresy		Wykazanie
od	do	
1942	1945	Ruch Oporu
Łącznie lat 2		miesiący 6

Mała pieczęć okrągła z napisem: Związek Bojowników o Wolność
i Demokrację. Zarząd Wojewódzki w Skierniewicach. Prezes Zarządu
Wojew. ZBoWiD inż. Mieczysław Orlicz-Rabięga /-/ podpis nieczytelny
Nazwisko Foka, imiona Marianna jest CZŁONKIEM ZWYCZAJNYM Związku
Bojowników o Wolność i Demokrację. Mała pieczęć okrągła z napisem
Związek Bojowników o Wolność i Demokrację Zarząd Wojewódzki w
Skierniewicach. Prezes Zarządu Wojew. ZBoWiD inż. Mieczysław Orlicz-
Rabięga /-/ podpis nieczytelny; data wystawienia 1.02.1984r.
Adres Skierniewice ul. Reymonta 43/16. data przyjęcia do ZBoWiD
Nr ewidencyjny 7731. -----
Polska Rzeczpospolita Ludowa Zapewnia Wszelkierną Opiekę
Veteranom Walk o Wyzwolenie Narodowe i Społeczne

Konstytucja PRL, art. 76

T/2/11

LEGITYMACJA

Nr 485

SKIERNIEWICE, DN. 7.04.1983r.

WOJEWÓDZKA
RADA NARODOWA
W SKIERNIEWICACH

NADAJE

Ob. Marii

Foks

ODZNAKE
ZA ZASŁUGI
DLA
WOJEWÓDZTWA
SKIERNIEWICKIEGO

PRZEWODNICZĄCY
WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ
W SKIERNIEWICACH

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 668-89-22

Warszawa
dnia 4 października 1989 r.

PREZYDENT
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ
LUDOWEJ

nadal

FOKS

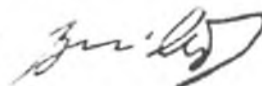
Ob.

Marianna c. Michała

MEDAL
ZWYCIĘSTWA I WOLNOŚCI
1945 r.

SZEF
KANCELARII PREZYDENTA

w/z

D/2/13

Polska Rzeczpospolita Ludowa

*Za wybitne zasługi w okresie wieloletniej pracy
i działalności na rzecz ochrony zdrowia narodu*

Rada Państwa

nadaje

tytuł honorowy

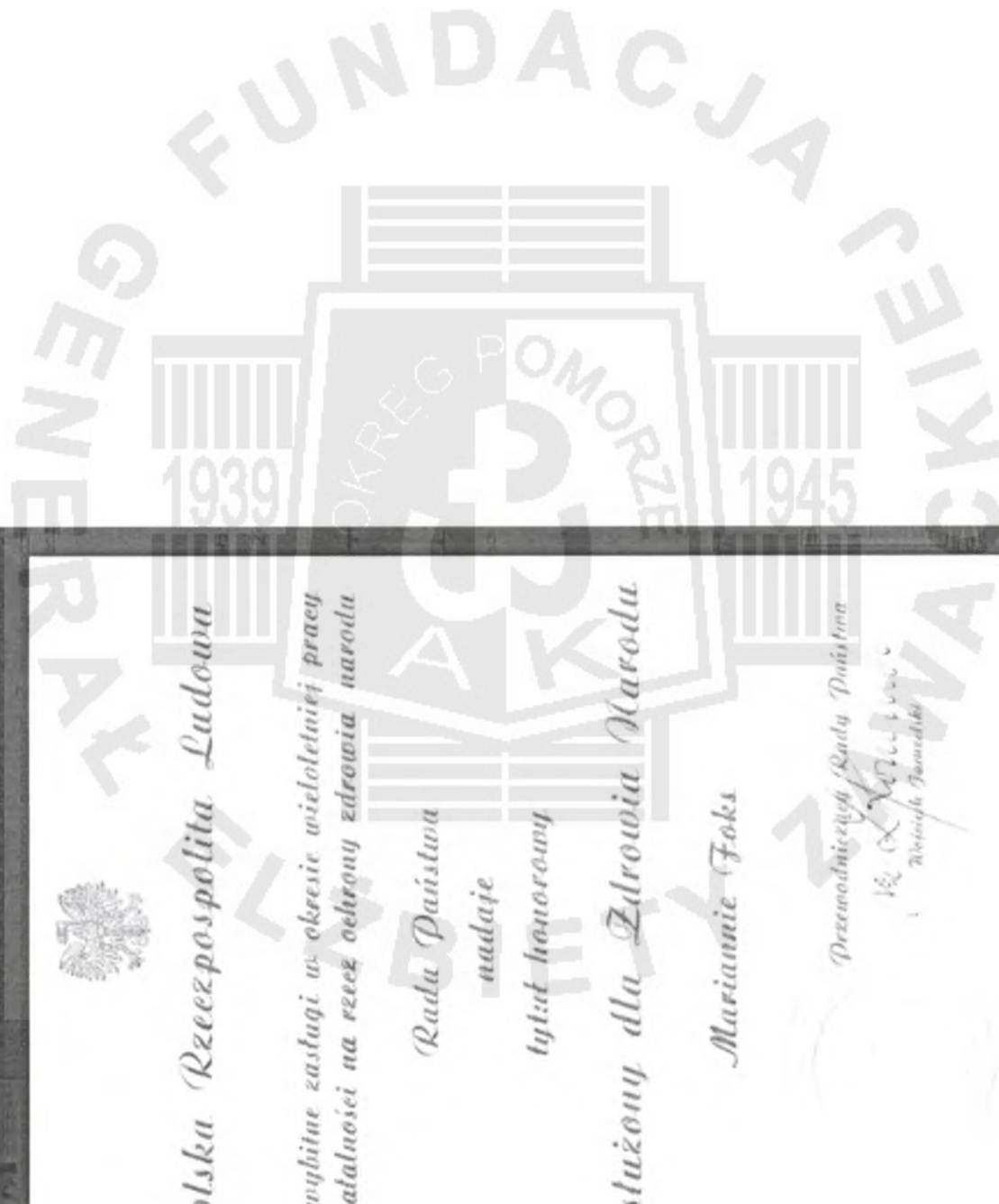
Zasłużony dla Zdrowia Narodu

Marianie Foks

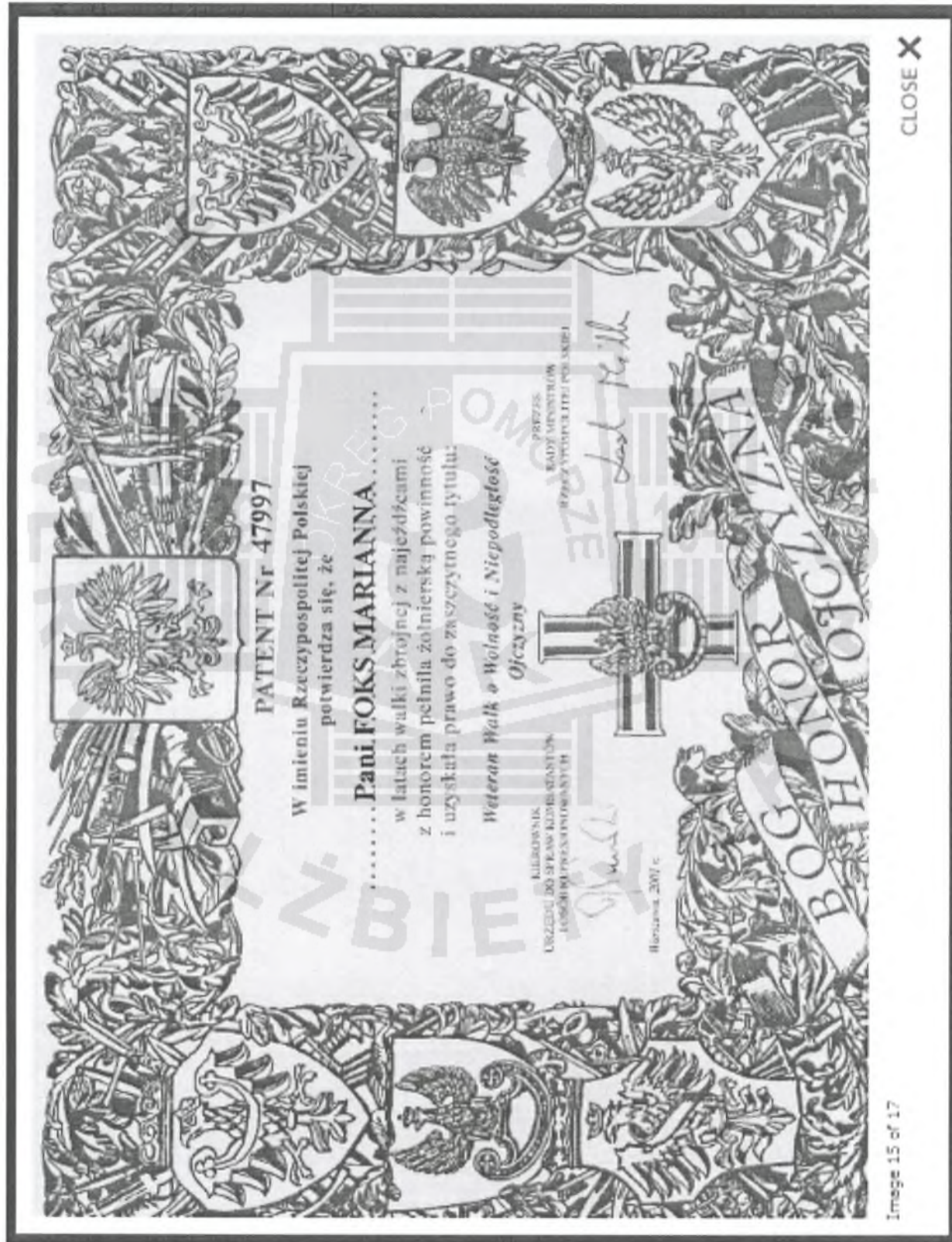
Przewodniczący Rady Państwa

W. X. [Signature]
Przewodniczący

Warszawa, dnia 11 marca 1987 r.

12/14

Dzian

PATENT Nr 47997

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
potwierdza się, że

..... **Pani.FOKS.MARIANNA**
w latach walki zbrojnej z najeźdźcami
z honorem pełniła żołnierską powinność
i uzyskała prawo do zaszczytnego tytułu:

**Weteran Walk o Wolność i Niepodległość
Ojczyzny**

KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRERSONOWANYCH

PREZES
RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Leszek Piłch

Spunk

Warszawa, 2001 r.

BOG HONOR OJCZYZNA

112/146

SIŁY ZBROJNE
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

mianował

nie będącego w czynnej służbie wojskowej

pani. POKS Marianna S. Mioduła

1939

1945

na stopień

PODPORUCZNIKA WOJSKA POLSKIEGO

z dniem 2 lipca 2001 r.

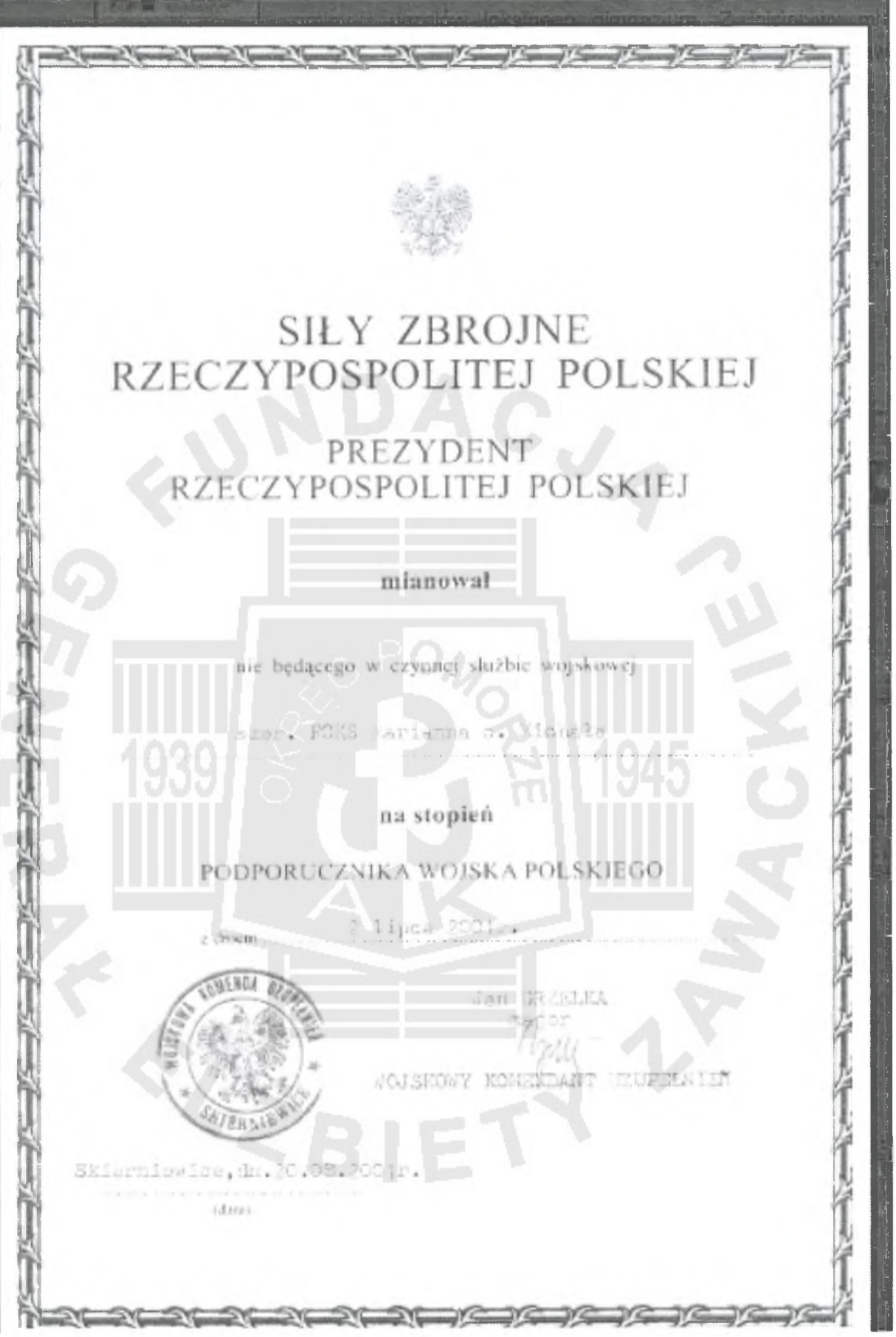

Jan BRZELKA
ppor.

WOJSKOWY KOMENDANT REZERWENTÓW

Skiermaszów, dn. 20.06.2001 r.

(data)

1/2/17

SIŁY ZBROJNE
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

mianował

nie będącego w czynnej służbie wojskowej

szer. POKS Marianna c. Michała

na stopień

PODPORUCZNIKA WOJSKA POLSKIEGO

z dniem 22 lipca 2001r.

Gen GRZEŁKA
major

WOJSKOWY KOMENDANT UZUPLENIA

Skierniewice, dn. 20.09.2001r.

(data)

I/3 Inne materiały

- Julia Kizb, Aleksandra Grzelka, Mekis, 28 III 2017
Wniosek o Jerzego Stankiewicza, Wójt Gminy Mekis
dot. o wydatnie zgody na umieszczenie tablicy pamiątkowej
poświęconej pamięci Martyńki Foks Ksero, ^{mps} K. 2. S. 1-2

D/3/1

Maków, 28 marca 2017 r.

Julia Kłab
Aleksandra Grzelka
uczennice
Gimnazjum Świętego Wojciecha
w Makowie

Wzrost: 27 59
28.03.2017
WÓJT
Jerzy Stankiewicz

Pan
Jerzy Stankiewicz
Wójt Gminy Maków

WNIOSEK

o wydanie zgody na umieszczenie tablicy pamiątkowej

Zwracamy się z prośbą o wydanie zgody na umieszczenie tablicy pamiątkowej poświęconej pamięci pani Marianny Foks oraz wsparcie finansowe tego przedsięwzięcia ze środków budżetowych samorządu gminnego.

Nasze działania wynikają z udziału w projekcie XXIII sesji Sejmiku Dzieci i Młodzieży. SDiM to projekt edukacyjny realizowany przez Kancelarię Sejmiku we współpracy z innymi Instytucjami. Jego celem od ponad 20 lat jest ukazywanie, na czym polega odpowiedzialność obywatelska przez aktywizowanie młodych ludzi na rzecz społeczności lokalnej. **Tematem tegorocznego projektu jest „Przestrzeń publiczna, jako miejsce wolne od symboli propagujących systemy totalitarne. Lokalni bohaterowie w przestrzeni publicznej”.**

Pani Marianna Foks, z domu Wójt, urodziła się w 1919 r. w Makowie, gdzie mieszkała do czasu rozpoczęcia pracy zawodowej. Od 1935r. aż do momentu przejścia na emeryturę, związana była ze szpitalem w Skierniewicach. W zawodzie pielęgniarki przepracowała 55 lat. Była człowiekiem niezwykle cierpliwym i łagodnym. Na początku wojny pracowała, jako pielęgniarka na sali operacyjnej septycznej i opatrunkowej. W czasie okupacji, jako członek Armii Krajowej, pomagała partyzantom. Chodziła do lasu z opatrunkami i narzędziami chirurgicznymi dla rannych partyzantów, szkoliła sanitariuszki i uczestniczyła w akcjach. Przy współpracy z organizacjami konspiracyjnymi, uratowała przed niewolą lub śmiercią wielu powstańców. Wywoziła ich jako zmarłych do prosektorium, a później organizowała im cywilne ubrania i ucieczkę. Po wojnie pracowała jako pielęgniarka zabiegowa. Była aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego.

W 2001 roku za poświęcenie dla chorych oraz ryzykowanie życia podczas okupacji, a w szczególności podczas Powstania Warszawskiego, została odznaczona najwyższym odznaczeniem Czerwonego Krzyża - Medalem Florence Nightingale. Równocześnie z orderem Wojsko Polskie postanowiło nadać pani Mariannie Foks stopień podporucznika.

Tablica pamięci Pani Marianny Foks będzie trwałym uczczeniem jej zasług dla społeczności lokalnej. Wnioskujemy, aby tablica została umieszczona na kamieniu znajdującym się na skwerze przy Gimnazjum Świętego Wojciecha w Makowie, przy ulicach: Akacyjowa i Brzosty

I/3/2

Poniżej zamieszczamy mapę z zaznaczonym miejscem umieszczenia tablicy pamiątkowej.

Z poważaniem

Julia Kłob Julia Kłob

Aleksandra Grzelka

Aleksandra Grzelka

II Materiały uzupełniające relacje

- Marianna Foks (1919-2009), fot., oprac. Gnizyna Wyśiadlecka
Wirtualne Muzeum Pięćsięciolatka Polskiego, data 7.VI 2019.
mps. ksero k.2. s. 1-2
- Marianna Foks (1919-2009). Praca społeczna i zasługi
oprac. G. Wyśiadlecka, Wirtualne Muzeum Pięćsięciolatka
Polskiego. mps. ksero, k.3. s.3-5
- Aneta Kępcuszczyk - Marianna Foks, pięćsięciolatka z prawdziwego
zderzenia fot. Melendowicz Złota, <https://tygodnikits>
mps. ksero k.2. s.6-7
- Marianna Foks (1919-2009) ps. Czarna Marysia, fot.
mps. ksero k.1. s. 8
- Aneta Kępcuszczyk, Wspomnienia pięćsięciolatka
rodem z Skarżyska
Marianna Foks (1919-2009), fot. w: Dziennik Łódzki, dn. 28.IV 2017r.
mps. ksero k.1. s. 9
- Stanisław Burzyński, Skarżysko uczci Mariannę Foks,
w: Dziennik Łódzki, wrzesień, 2017r. (aktualna fot.)
mps. ksero k.1. s. 10
- S. Burzyński, Z nami od kotłyki aż po grób: siostrzyczki
JTS Nr. 20, z 18.V 2012 (Wybitek prasowy) mps. ksero k.1. s. 11

MARIANNA FOKS 1919-2009

Odznaczenia:

- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski
- Medal Zwycięstwa i Wolności 1945 - 1989 r.
- Tytuł Honorowy „Zasłużony dla Zdrowia Narodu” 1987r.
- Odznaka „Za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia”
- Odznaka Honorowa PCK II stopnia
- Odznaka „Za Zasługi dla Województwa Skierniewickiego” 1983r.
- Medal im. Florence Nightingale 2001r.

facebook

Ukończona szkoła:

Kurs PCK (1946)

Dyplom Pielęgniarki nadany przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej 1952.

Praca społeczna i zasługi:

Marianna Foks urodziła się 26 września 1919 roku w Makowie w powiecie skierniewickim w ubogiej rodzinie robotniczej. Miała ośmioro rodzeństwa. Dzieciństwo spędziła w Makowie, tam też uczęszczała do szkoły podstawowej.

W roku 1935 matka Marianny zachorowała i została skierowana do szpitala w Skierniewicach, to tu zafascynowała ją praca pielęgniarska. Odwiedzając matkę nie pozostawała obojętna na potrzeby innych chorych, z wielkim oddaniem służyła im pomocą w wykonywaniu prostych zabiegów pielęgnacyjno-higienicznych. Jej troska, zaangażowanie w opiekę nad chorymi zostały zauważone przez pielęgniarki - siostry zakonne pracujące w tym szpitalu. Otrzymała propozycję pracy. Miała wówczas zaledwie 16 lat i otwierała się przed nią możliwość bycia w szpitalu z ulubionymi chorymi jak również zarabianie choćby niewielkich pieniędzy, które w istniejącej sytuacji materialnej rodziny, nie były bez znaczenia. Propozycję tę przyjęła. Młodociany wiek i brak jakichkolwiek kwalifikacji determinował zakres czynności, które mogła wykonywać. Wśród powierzonych jej zadań znalazły się jedynie proste prace gospodarcze, pomocnicze i higieniczne przy chorych. Pokochała pracę z chorymi i ten szpital. Spędziła w nim całe życie zawodowe aż do przejścia na emeryturę.

W chwili wybuchu wojny w 1939 roku szpital borykał się z wieloma problemami. Gwałtowny wzrost liczby chorych i rannych przekraczał możliwości świadczenia opieki przez istniejący personel, brakowało leków, materiałów opatrunkowych, wody i żywienia. Konieczność poprawy sytuacji wymuszała wykorzystanie wszelkich umiejętności personelu. Pani Mariannie zostały powierzone obowiązki pielęgniarki na sali operacyjnej septycznej i sali opatrunkowej.

Okres okupacji to nie tylko praca w szpitalu ale również działalność konspiracyjną wynikającą z przynależności do Armii Krajowej, Praca konspiracyjna polegała na ukrywaniu rannych żołnierzy przed niemieckimi żandarmami, ratowanie im życia poprzez pozorowanie śmierci i wywożenie ich do prosektorium. Organizowała także dalszą ucieczkę rannym żołnierzom, zaopatrując ich w odzież i przekazując do dalszych punktów kontaktowych. Szkoliła sanitariuszki, brała udział w akcjach

partyzanckich. Oddziałom leśnym AK dostarczała materiały opatrunkowe i narzędzia chirurgiczne. Po zakończeniu wojny nadal pracowała w szpitalu skierniewickim jako pielęgniarka zabiegowa w oddziale chirurgii. Dbała o własny rozwój i podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych. W roku 1946 ukończyła kurs PCK uzyskując świadectwo siostry PCK. Dyplom pielęgniarki oraz prawo wykonywania zawodu pielęgniarki dyplomowanej uzyskała szóstego grudnia 1952. W szpitalu skierniewickim przepracowała 55 lat..Przeszła na emeryturę 31 lipca.1990 w wieku 71 lat.

Była żoną kolejarza i matką dwóch córek. Zmarła w roku 2009 w wieku 90 lat.

W 2001 roku za odwagę i narażenie własnego życia w służbie chorym, uratowanie wielu żołnierzy przed niewolą i śmiercią podczas okupacji, została uhonorowana najwyższym odznaczeniem pielęgniarskim - Medalem im. Florence Nightingale.

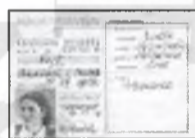
W Makowie jest uznaną i szanowaną bohaterką , powodem do dumy dla mieszkańców gminy i uczniów lokalnego gimnazjum. Z inicjatywy młodzieży i dzięki wsparciu samorządu gminnego pamięć o Mariannie Foks zostanie uwieczniona na tablicy, której odświeżenie jest zaplanowane na początek września 2017.

Opracowała: Grażyna Wysiadecka

Źródła: 1. zasoby CAPP

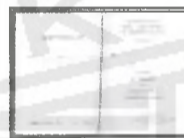
Kennkarta

Książeczka wojskowa

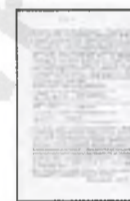
Dyplom z okazji Dnia
Pracownika Służby
Zarowia, 1971 r.

Legitymacja Odznaki "za
zasługi dla województwa
skierniewickiego" 1983 r.

Legitymacja ZBoWiD

Odpis legitymacji
ZBoWiD

Dyplom z okazji Dnia
Pracownika Służby

Podziękowania za
wzorową pracę w Służbie

Nadanie honorowego tytułu
"Zasłużony dla Zdrowia

Legitymacja odznaczenia -
Medal Zwycięstwa i Wolności

Decyzja o nadaniu
uprawnień

MARIANNA FOKS 1919-2009

Odznaczenia:

- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski
- Medal Zwycięstwa i Wolności 1945 - 1989 r.
- Tytuł Honorowy „Zasłużony dla Zdrowia Narodu” 1987r.
- Odznaka „Za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia”
- Odznaka Honorowa PCK II stopnia
- Odznaka „Za Zasługi dla Województwa Skierniewickiego” 1983r.
- Medal im. Florence Nightingale 2001r.

Ukończona szkoła:

Kurs PCK (1946)

Dyplom Pielęgniarki nadany przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej 1952.

Praca społeczna i zasługi:

Marianna Foks urodziła się 26 września 1919 roku w Makowie w powiecie skierniewickim w ubogiej rodzinie robotniczej. Miała ośmioro rodzeństwa. Dzieciństwo spędziła w Makowie, tam też uczęszczała do szkoły podstawowej.

W roku 1935 matka Marianny zachorowała i została skierowana do szpitala w Skierniewicach, to tu zafascynowała ją praca pielęgniarska. Odwiedzając matkę nie pozostawała obojętna na potrzeby innych chorych, z wielkim oddaniem służyła im pomocą w wykonywaniu prostych zabiegów pielęgnacyjno-higienicznych. Jej troska, zaangażowanie w opiekę nad chorymi zostały zauważone przez pielęgniarki - siostry zakonne pracujące w tym szpitalu. Otrzymała propozycję pracy. Miała wówczas zaledwie 16 lat i otwierała się przed nią możliwość bycia w szpitalu z ulubionymi chorymi jak również zarabianie choćby niewielkich pieniędzy, które w istniejącej sytuacji materialnej rodziny, nie były bez znaczenia. Propozycję tę przyjęła. Młodociany wiek i brak jakichkolwiek kwalifikacji determinował zakres czynności, które mogła wykonywać. Wśród powierzonych jej zadań znalazły się jedynie proste prace gospodarcze, pomocnicze i higieniczne przy chorych. Pokochała pracę z chorymi i ten szpital. Spędziła w nim całe życie zawodowe aż do przejścia na emeryturę.

W chwili wybuchu wojny w 1939 roku szpital borykał się z wieloma problemami. Gwałtowny wzrost liczby chorych i rannych przekraczał możliwości świadczenia opieki przez istniejący personel, brakowało leków, materiałów opatrunkowych, wody i żywienia. Konieczność poprawy sytuacji wymuszała wykorzystanie wszelkich umiejętności personelu. Pani Mariannie zostały powierzone obowiązki pielęgniarki na sali operacyjnej septycznej i sali opatrunkowej.

Okres okupacji to nie tylko praca w szpitalu ale również działalność konspiracyjną wynikająca z przynależności do Armii Krajowej, Praca konspiracyjna polegała na ukrywaniu rannych żołnierzy przed niemieckimi żandarmami, ratowanie im życia poprzez pozorowanie

śmierci i wywożenie ich do prosektorium. Organizowała także dalszą ucieczkę rannym żołnierzom, zaopatrując ich w odzież i przekazując do dalszych punktów kontaktowych. Szkoliła sanitariuszki, brała udział w akcjach partyzanckich. Oddziałom leśnym AK dostarczała materiały opatrunkowe i narzędzia chirurgiczne. Po zakończeniu wojny nadal pracowała w szpitalu skierniewickim jako pielęgniarka zabiegowa w oddziale chirurgii. Dbała o własny rozwój i podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych. W roku 1946 ukończyła kurs PCK uzyskując świadectwo siostry PCK. Dyplom pielęgniarki oraz prawo wykonywania zawodu pielęgniarki dyplomowanej uzyskała szóstego grudnia 1952. W szpitalu skierniewickim przepracowała 55 lat..Przeszła na emeryturę 31 lipca.1990 w wieku 71 lat.

Była żoną kolejarza i matką dwóch córek. Zmarła w roku 2009 w wieku 90 lat.

W 2001 roku za odwagę i narażanie własnego życia w służbie chorym, uratowanie wielu żołnierzy przed niewolą lub śmiercią podczas okupacji, została uhonorowana najwyższym odznaczeniem pielęgniarskim - Medalem im. Florence Nightingale.

W Makowie jest uznaną i szanowaną bohaterką , powodem do dumy dla mieszkańców gminy i uczniów lokalnego gimnazjum. Z inicjatywy młodzieży i dzięki wsparciu samorządu gminnego pamięć o Mariannie Foks zostanie uwieczniona na tablicy, której odsłonięcie jest zaplanowane na początek września 2017.

Opracowała: Grażyna Wysiadecka

Źródła: 1. zasoby CAPP

Kennkarta	Książeczka wojskowa	Dyplom z okazji Dnia Pracownika Służby Zdrowia, 1971 r.	Legitymacja Odznaki "za zasługi dla województwa skierniewickiego" 1983 r.	Legitymacja ZBoWiD	Odpis legitymacji ZBoWiD
Dyplom z okazji Dnia Pracownika Służby Zdrowia, 1984 r.	Podziękowania za wzorową pracę w Służbie Zdrowia 1987 r.	Nadanie honorowego tytułu "Zasłużony dla Zdrowia Narodu" 1987 r.	Legitymacja odznaczenia - Medal Zwycięstwa i Wolności 1945 r. -1989 r.	Decyzja o nadaniu uprawnień kombatanta 1993 r.	

11/5

Honorowe
wyróżnienie im
dr. Stanisława
Rybickiego -
1994 r.

Dyplom za
długoletnią pracę
od Zarządu Koła
PTP w
Skierniewicach

Nadanie tytułu
Weterana Walk o
Wolność i
Niepodległość
Ojczyzny - 2001 r.

Mianowanie na
stopień
podporucznika
Wojska Polskiego
- 2001 r.

List gratulacyjny
od Prezes
Naczelnej Izby
Pielęgniarek i
Położnych, Iwony
Tułodzieckiej -
2001 r.

<https://tygodnikits.pl/marianna-foks-pielęgniarka-z-prawdziwego-zdarzenia/ar/12028142>
Aneta Kapelusz

Marianna Foks, pielęgniarka z prawdziwego zdarzenia

Medal imienia Florence Nightingale przyznaje Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża od 1912 roku. Od tego czasu otrzymało je jedynie 1.340 pielęgniarek na świecie, w tym 102 Polki. Pielęgniarki uhonorowane tym medalem stanowią więc elitę elit. Marianna Foks z d. Wójt urodziła się w Makowie.

W 1935 roku rozpoczęła pracę w szpitalu w Skierniewicach i przepracowała w nim następne 55 lat. Mariannę Foks pracownicy i pacjenci szpitala nazywali „Czarną Marysią” z powodu pięknych, ciemnych włosów i oryginalnej urody. Znana była jako osoba bardzo

5/7

cierpliwa, miła i łagodna. Mówiono, że pomaga leczyć chorych dobrocią. W czasie wojny na jej rękach umierali ci, którym nikt nie potrafił już pomóc. Dodawała im otuchy do końca.

Od początku okupacji pracowała jako pielęgniarka na sali operacyjnej opatrunkowej i septycznej. Należąc do Armii Krajowej pomagała także partyzantom. Chodziła do lasu z opatrunkami i narzędziami chirurgicznymi dla rannych partyzantów, szkoliła sanitariuszki i uczestniczyła w akcjach. Udało jej się uratować przed śmiercią lub wywózką do obozów koncentracyjnych wielu powstańców przebywających w szpitalu. Wywoziła ich z oddziału jako zmarłych do prosektorium, a potem organizowała im cywilne ubranie i ucieczkę.

Po wojnie pracowała jako pielęgniarka zabiegowa. Była aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej mianował Mariannę Foks na stopień podporucznika Wojska Polskiego (nie będącego w czynnej służbie wojskowej). Otrzymała wiele odznaczeń, m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Marianna Foks zmarła w wieku 90 lat i pochowana została na cmentarzu w Makowie. Całe życie poświęciła innym, uważała, że człowiek rodzi się i żyje po to, by móc służyć innym ludziom pomocą.

Nasza lokalna laureatka Medalu im. Florence Nightingale zostanie wkrótce uhonorowana tablicą pamiątkową usytuowaną na skwerze przy gimnazjum w Makowie, a ufundowaną przez Władze Samorządowe Gminy Maków.

A kim była Florence Nightingale, której imieniem nazwano ustanowiony w 1912 roku medal?

Nie żyła wtedy od dwóch lat, ale jej sława i zasługi wciąż były na ustach wszystkich. Florence Nightingale (1820-1910) zwana jest twórczynią nowoczesnego pielęgniarstwa. Urodziła się w bogatej, arystokratycznej angielskiej rodzinie i w zasadzie nie musiałaby nic w życiu robić, jednak ku przerażeniu rodziców postanowiła zostać pielęgniarką. Wówczas zawód pielęgniarki wykonywały kobiety wywodzące się z najniższych warstw społecznych, czasem ze środowisk przestępczych. Florence Nightingale postanowiła to zmienić. Po skończeniu kursów pielęgniarstwa i praktyk w szpitalu sama otworzyła pierwszą szkołę dla pielęgniarek.

Bardzo dbała o wysoki poziom moralny kursantek i odpowiednie wykształcenie zawodowe, co przyciągało coraz więcej studentek z wyższych sfer. W międzyczasie wybuchła wojna krymska. Wraz ze swoimi pielęgniarkami wyjechała na front, gdzie tworzyła szpitale polowe.

Dyscyplina wprowadzona przez Nightingale poprawiła warunki sanitarne do tego stopnia, że umieralność pacjentów drastycznie spadła z 42 procent do 2 procent. Później została ekspertem Armii Brytyjskiej ds. wojskowej służby pielęgniarstwa. Jej zasługą jest zdefiniowanie metod i sposobów pielęgnacji chorych i poszkodowanych.

MARIANNA FOKS

1919-2009

ps. „Czarna Marysia”

Odnaczenia:

Medal im. Florence Nightingale

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski

Tytuł Honorowy „Zasłużony dla Zdrowia Narodu”

Odznaka „Za Zasługi dla Województwa Skierniewickiego”

Odznaka „Za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia”

Odznaka Honorowa PCK II stopnia

Marianna Foks, z domu Wójt, urodziła się w 1919 r. w Makowie, gdzie mieszkała do czasu rozpoczęcia pracy zawodowej. Od 1935r. aż do momentu przejścia na emeryturę, związana była ze szpitalem w Skierniewicach. W zawodzie pielęgniarki przepracowała 55 lat. Była człowiekiem niezwykle cierpliwym i łagodnym. W szpitalu mówiono, że pomaga leczyć dobrocią. Na początku wojny pracowała, jako pielęgniarka na sali operacyjnej septycznej i opatrunkowej. W czasie okupacji, jako członek Armii Krajowej, pomagała partyzantom. Chodziła do lasu z opatrunkami i narzędziami chirurgicznymi dla rannych partyzantów, szkoliła sanitariuszki i uczestniczyła w akcjach. Przy współpracy z organizacjami konspiracyjnymi, uratowała przed niewolą lub śmiercią wielu powstańców. Wywoziła ich jako zmarłych do prosektorium, a później organizowała im cywilne ubrania i ucieczkę. Po wojnie pracowała jako pielęgniarka zabiegowa. Była aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego.

W 2001 roku za poświęcenie dla chorych oraz ryzykowanie życia podczas okupacji, a w szczególności podczas powstania warszawskiego, została odznaczona najwyższym odznaczeniem Czerwonego Krzyża -Medalem Florence Nightingale.

Medal Florence Nightingale to zaszczytne wyróżnienie przyznawane od 1912 r. Do dziś przyznano go jedynie 1340 pielęgniarkom na świecie, w tym 102 Polkom. Równocześnie z orderem wojsko polskie postanowiło nadać pani Mariannie stopień podporucznika.

Pani Marianna Foks była osobą bardzo skromną. Swoje życie bez reszty poświęciła innym ludziom. Uważała, że człowiek rodzi się i żyje jedynie po to, by innym ludziom mógł służyć pomocą.

Zmarła w 2009 roku w wieku 90 lat. Została pochowana na Cmentarzu Katolickim w Makowie.

W ramach projektu XXIII sesji SDiM „LOKALNI BOHATEROWIE W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ” realizowanego przez Julię Kłąb i Aleksandrę Grzelkę, uczennice Gimnazjum Świętego Wojciecha w Makowie, Pani Mariannie Foks, za jej zasługi, zostanie ufundowana przez Władze Samorządowe Gminy Maków tablica pamiątkowa, która zostanie umieszczona na skwerze przy gimnazjum.

Maków, 23. 03. 2017r.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

Wspaniała pielęgniarka rodem z Makowa

● Jedyną pielęgniarką ze skierniewickiego szpitala, która otrzymała Medal im. Florence Nightingale, była Marianna Foks (1919-2009)

Śladem naszej historii

Aneta Kapelus
its@dziennik.lodz.pl

Medal imienia Florence Nightingale przyznaje Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża od 1912 roku. Od tego czasu otrzymało je jedynie 1.340 pielęgniarek na świecie, w tym 102 Polki. Pielęgniarki uhonorowane tym medalem stanowią więc elitę elit.

Marianna Foks z d. Wójt urodziła się w Makowie.

W 1935 roku rozpoczęła pracę w szpitalu w Skierniewicach i przepracowała w nim następne 55 lat. Mariannę Foks pracownicy i pacjenci szpitala nazywali „Czarną Marysią” z powodu pięknych, ciemnych włosów i oryginalnej urody. Znana była jako osoba bardzo cierpliwa, miła i łagodna. Mówiono, że pomaga leczyć chorych dobrocią. W czasie wojny na jej rękach umierali ci, którym nikt nie potrafił już pomóc. Dodawała im otuchy do końca.

Od początku okupacji pracowała jako pielęgniarka na sali operacyjnej opatrunkowej i septycznej. Należąc do Armii Krajowej pomagała także partyzantom. Chodziła do lasu z opatrunkami i narzędziami chirurgicznymi dla rannych partyzantów, szkoliła sanitariuszki i uczestniczyła w akcjach. Udało jej się uratować przed śmiercią lub wywózką do obozów koncentracyjnych wielu powstańców

► Mariannę Foks pracownicy i pacjenci szpitala nazywali Czarną Marysią z powodu pięknych, ciemnych włosów i oryginalnej urody

**Marianna Foks
zostanie
uhonorowana
w Makowie tablicą
pamiątkową**

przebywających w szpitalu. Wywoziła ich z oddziału jako zmarłych do prosektorium, a potem organizowała im cywilne ubranie i ucieczkę.

Po wojnie pracowała jako pielęgniarka zabiegowa. Była aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej mianował Mariannę Foks na stopień podporucznika Wojska Pol-

skiego (nie będącego w czynnej służbie wojskowej). Otrzymała wiele odznaczeń, m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Marianna Foks zmarła w wieku 90 lat i pochowana została na cmentarzu w Makowie.

Całe życie poświęciła innym, uważała, że człowiek rodzi się i żyje po to, by móc służyć innym ludziom pomocą.

Nasza lokalna laureatka Medalu im. Florence Nightingale zostanie wkrótce uhonorowana tablicą pamiątkową usytuowaną na skwerze przy gimnazjum w Makowie, a ufundowaną przez Władze Samorządowe Gminy Maków.

A kim była Florence Nightingale, której imieniem

nazwano ustanowiony w 191 roku medal?

Nie żyła wtedy od dwóch lat, ale jej sława i zasługi wciąż były na ustach wszystkich. Florence Nightingale (1820-1910) zwana jest twórczynią nowoczesnego pielęgniarstwa. Urodziła się w bogatej arystokratycznej angielskiej rodzinie i w zasadzie nie musiała nic w życiu robić, jednak ku przerażeniu rodziców postanowiła zostać pielęgniarką. Wówczas zawód pielęgniarki wykonywały kobiety wywodzące się z najniższych warstw społecznych, czasem ze środowisk przestępczych. Florence Nightingale postanowiła to zmienić. Po skończeniu kursów pielęgniarstwa i praktyk w szpitalu sama otworzyła pierwszą szkołę dla pielęgniarek.

Bardzo dbała o wysoki poziom moralny kursantek i odpowiednie wykształcenie zawodowe, co przyciągało coraz więcej studentek z wyższych sfer. W międzyczasie wybuchła wojna krymska. Wraz z swoimi pielęgniarkami wyjechała na front, gdzie tworzyła szpitale polowe.

Dyscyplina wprowadzona przez Nightingale poprawiła warunki sanitarne do tego stopnia, że umieralność pacjentów drastycznie spadła z 42 procent do 2 procent. Później została ekspertem Armii Brytyjskiej ds. wojskowej służby pielęgniarstwa. Jej zasługą jest zdefiniowanie metod i sposobów pielęgnacji chorych i poszkodowanych

● ©

Maków uczcił Mariannę Foks

Powiat skierniewicki

Sławomir Burzyński
s.burzynski@dziennik.lodz.pl

Z inicjatywy uczniów Gimnazjum im. Świętego Wojciecha w Makowie w poniedziałek, 4 września odsłonięto tablicę upamiętniającą Mariannę Foks, zatrudnioną pielęgniarkę ze szpitala w Skierniewicach.

Urodzona w Makowie Marianna Foks przez 55 lat (od 1935 do 1990 roku) pracowała w skierniewickim szpitalu, podczas okupacji działając w konspiracji. W 2001 roku została uhonorowana Medalem im. Florence Nightingale, najwyższym odznaczeniem przyznawanym przez Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża. Życiorys pielęgniarki odczytała gimnazjalistka Aleksandra Grzelka. W makowskiej uroczystości uczestniczyli m.in. dwie córki Marianny Foks. ●●●

► Córki Marianny Foks nie kryły wzruszenia

► Tablica pamiątkowa znajduje się na skwerze przy makowskim Gimnazjum Świętego Wojciecha

► Tablica pamiątkowa znajduje się na skwerze przy makowskim Gimnazjum Świętego Wojciecha

► Wartę trzymali m.in. harcerze

► Licznie zaproszeni goście

► Gimnazjalistka Aleksandra Grzelka

... i: kadzi: 08. września 2014.

Z nami od kołyski aż po grób: siostrzyczki

► Skierniewickie pielęgniarki nie obrażają się za nazywanie ich siostrami. Bardziej boli ich nowy wiek emerytalny

Sławomir Burzyński

Miedzynarodowy Dzień Pielęgniarki, przypadający na 12 maja oraz obchodzony 4 dni wcześniej Dzień Położnej, w skierniewickim szpitalu fetowano hurtem, w poniedziałek 14 maja. W imieniu 305 pielęgniarek i położnych pachnące prezenty – bukieciki konwalii i buteleczki szamponu – z rąk dyrekcji odebrała kadra kierownicza pielęgniarskiego szczebla: panie oddziałowe. Z przyzwyczajenia nazywane niekiedy siostrami.

– Nie obrażamy się na takie określenie, choć jeśli o mnie chodzi, to wolę, gdy mówią do mnie „siostrzyczko”, bo wtedy ubywa lat – śmieje się jedna z nich. – Zresztą to działało też w drugą stronę, bo my do starszych pacjentów mówiliśmy „babciu” czy „dziadku”. Teraz już nie. Obecnie, szczególnie wśród ludzi młodych, najczęściej słyszy się „proszę pani”, a nie „siostró”.

Pielęgniarki i położne stanowią 42 proc. pracowników Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego, jest ich trzy razy więcej od lekarzy.

– Są z nami od kołyski, gdy przyjmują poród, aż po grób, opiekując się umierającymi pacjentami – przypomina dyrektor Grażyna Krulik, mówiąc o ciężkiej i odpowiedzialnej pracy w tym sfeminizowanym zawo-

Skierniewicka kadra kierownicza pielęgniarskiego szczebla: panie oddziałowe

dzie. W szpitalu pracuje tylko jeden pielęgniarz, w zespole transportowym szpitala.

– Niestety, jeśli nic się nie zmieni, za 10 lat w szpitalach odczujemy brak pielęgniarek – wzdycha naczelna pielęgniarka Grażyna Majkowska. – Taka jest prawda. To zawód uciążliwy i niezbyt dobrze płatny, bez przywilejów.

Nic dziwnego, że średnia wieku pielęgniarek jest już mocno średnia, a w ub. roku szpital przyjął zaledwie dwie świeżo wykształcone absolwentki. Pielęgniarka dopiero co po szkole może liczyć na płacę w wyso-

kości 1.850 zł brutto, specjalistka zaczyna od 2.700 zł brutto. Na 270 skierniewickich pielęgniarek specjalistek jest siedem, a kolejne cztery są w trakcie robienia specjalizacji. – To prawie jak studia magisterskie – mówi naczelna pielęgniarka.

Średnie zarobki wśród pielęgniarek w WSzZ to 3 tysiące złotych. Ostatnie podwyżki, dla całego personelu, były w 2009 roku. Brak finansowej satysfakcji pogłębia jeszcze perspektywa długiego wieku emerytalnego.

– Dla pielęgniarki, przy łóżku chorego, wiek 67 lat jest zbyt wygórowany – mówią zgodnie.

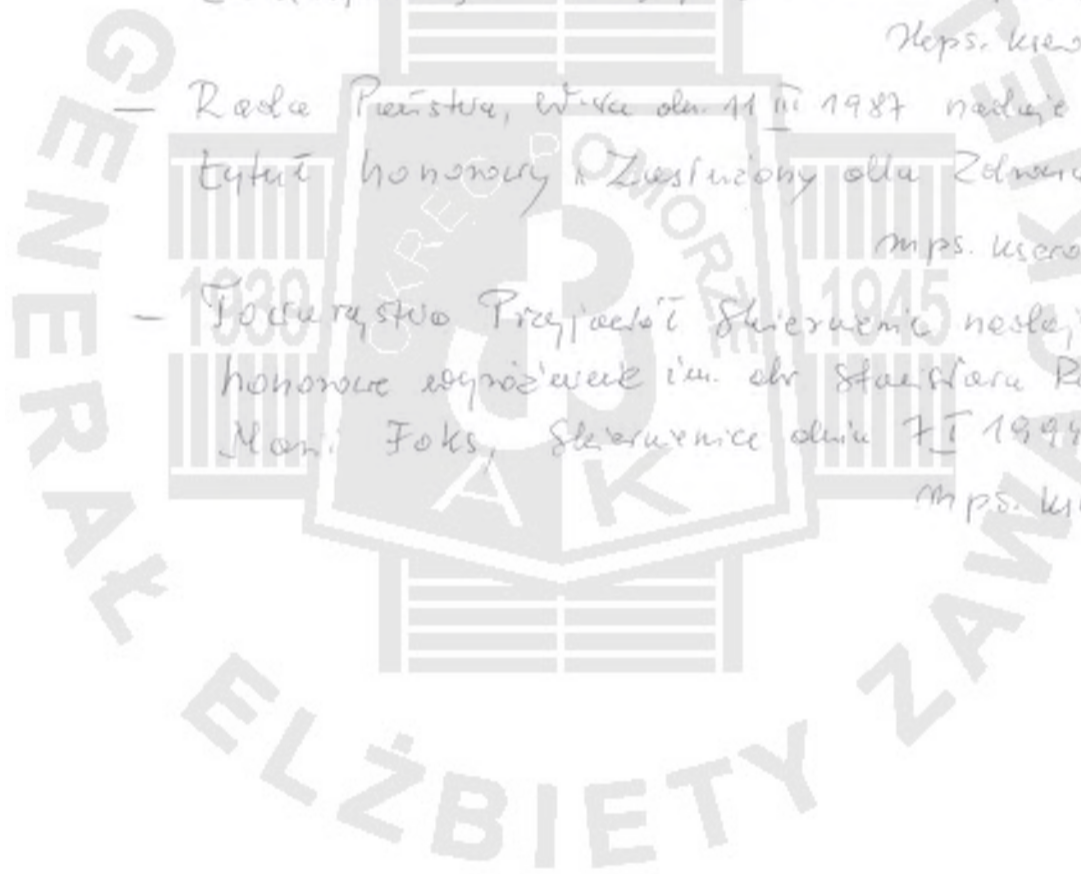
Na Medal Floren Nightingale – najbardziej prestiżowe odznaczenie pielęgniarskie na świecie – mogą liczyć nieliczne z nielicznych. W Skierniewicach zaszczytu dostąpiła jej nie, nieżyjąca już Marianna Fojzówna, związana z tutejszym szpitalem od 1935 roku aż do emerytury.

– Przepracowała 53 lata w naszym zespole personelu chirurgicznego. O medal dla Marysi sraliśmy się od 1995, dostała w 2001 – mówi dyrektor Grażyna Krulik.

Dla pozostałych pań pielęgniarek i położnych miejmy ciepłe słowo: „siostrzyczko”.

iii) Inne materiały zebrane przez rektora

- Dyplom z okazji Dnia Pracownika Służby Zdrowia skierowane dn. 7 IV 1971. mps. kiero k.1. s.1
- Podziękowanie za wnoszący i obywatelski przysługujący służyć Zdrowia, skierowane dn. 15 XI 1982 mps. kiero k.1. s.2
- Wojewoda Śląski, skierowane dn. 6 IV 1989 r. dyplom dla Marii Toks za obywatelski i ofiarny przysługujący mps. kiero k.1. s.3
- Laretyol Kola PTP, dyplom dla Marii Toks za obywatelski i ofiarny przysługujący w związku z działalnością mps. kiero k.1. s.4
- Rada Państwa, która dn. 11 III 1987 nadała Marii Toks tytuł honorowy i Zastępcy dla Zdrowia Narodowego mps. kiero k.1. s.5
- Podziękowanie Prezydenta Śląska, skierowane dn. 7 I 1994 r. honorowe wyróżnienie im. dr. Stanisława Rybickiego Marii Toks, skierowane dn. 7 I 1994 r. mps. kiero k.1. s.6

DYPLOM

III/7

Z okazji Dnia
Pracownika Służby Zdrowia
Ob. Marii Foks
w dowód uznania
za ofiarną pracę

składa

Przewodniczący PPRN

[Signature]
Janusz [?]
Przewodniczący PPRN

Skierzwice dn. 7-IV-1971 r.

Podziękowanie

dla Ob. Foks Marianny

za wzorową

i długoletnią pracę

w Służbie Zdrowia

Przewodniczący Rady Zakład

Edward Sekiła

Sekretarz POP.

DYREKTOR
Najwyższego Urzędu Inspekcji
w Skierniewicach

Dr. Irena Mizocka

Skierniewice dn. 15.XII 87r.

III/3

dla Ob

Maria Foks

za

długoletnią i ofiarną pracę w Służbie Zdrowia
z okazji Dnia Pracownika Służby Zdrowia

Wojewoda Skierniewicki

Wicewojewoda

Piotr Byszczkowski

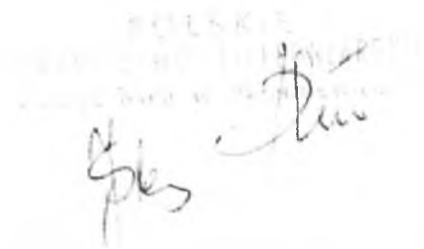
Skierniewice dn. 6.04.1984 r.

11/4

Dyplom

Dla
Kod. Marii Foks

za długoletnią, wzorową,
pracę w zawodzie
pielęgniarkim

Związek Zawodowy
pielęgniarek

Zarząd Koła PTP

III/5

Polska Rzeczpospolita Ludowa

*Za wybitne zasługi w okresie wieloletniej pracy
i działalności na rzecz ochrony zdrowia narodu*

Rada Państwa

nadaje

tytuł honorowy

Zasłużony dla Zdrowia Narodu

Mariannie Foks

Przewodniczącej Rady Państwa

Wojciech Jaruzelski

Wojciech Jaruzelski

Warszawa, dnia 11 marca 1987 r.

W poczuciu głębokiego szacunku, uznając wyjątkową postawę^{III/6}
w czasie wieloletniej pracy przy niesieniu pomocy chorym
oraz aktywną postawę społeczną w środowisku pracy i na rzecz
miasta

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ SKIERNIEWIC

nadaje
HONOROWE WYRÓŻNIENIE
im. dr. Stanisława Rybickiego

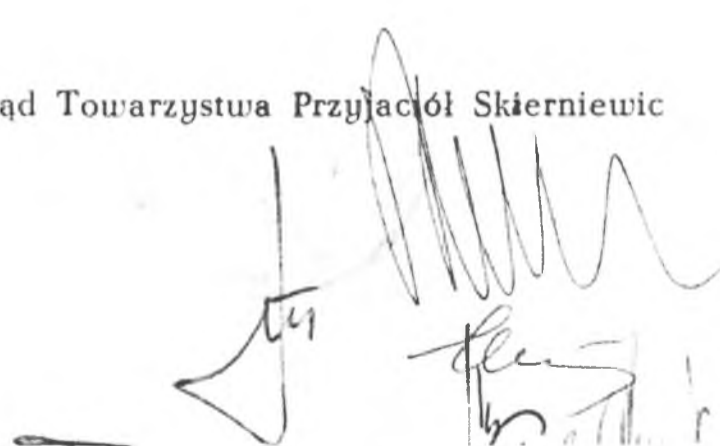
Ob.

Starii
Foks

Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Skierniewic

Skierniewice, dnia

7.01.1994

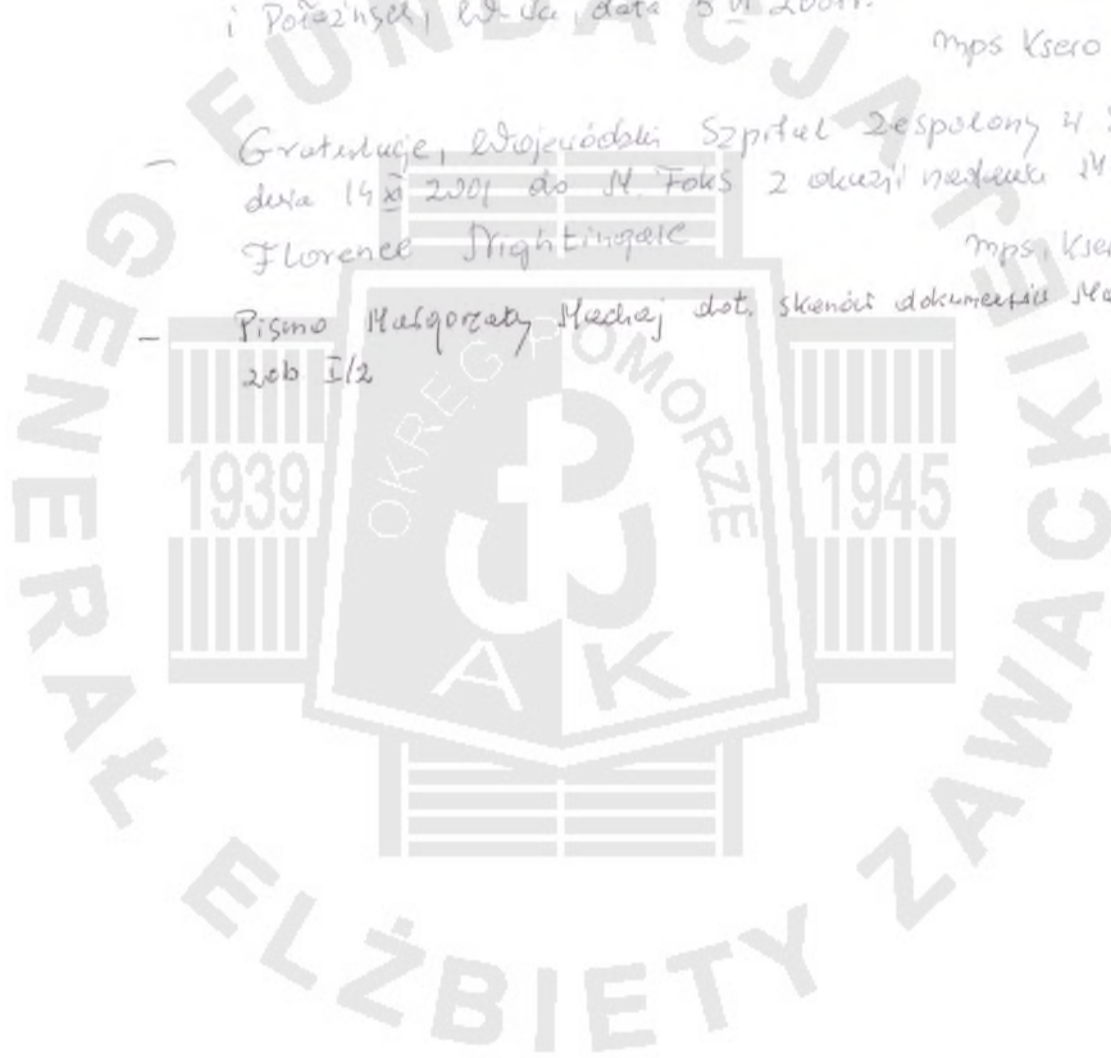
121 Korespondencja

- Pismo, Zarząd Opłowy Polskiego Czerwonego Krzyża
w-d, maj 2007r. do Marianny Foks zawiadomienie iż został
jej nadany przez Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża
Medal Florence Nightingale mps ksero k.1.s.1

- Pismo - gratulacje dla M. Foks z tytułu przyznania
Medalu Florence Nightingale - Maczelna Izba Pielęgniarek
i Położnych w-d, data 5 VI 2007r. mps ksero k.1.s.2

- Gratulacje, Wojewódzki Szpital Zespolony w Skierwiewicach
data 14 XI 2007 do M. Foks z okazji nadania Medalu
Florence Nightingale mps ksero k.1.s.3

- Pismo Małgorzaty Muchaj dot. skanów dokumentów Marianny Foks
zob II/2 k.1.s.4

15/1

Warszawa maj 2001r.

Szanowna Pani

Marianna Foks

Z dużą przyjemnością zawiadamiam Szanowną Panią że na wniosek Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża, został Pani nadany przez Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża

Medal Florence Nightingale.

Z okazji otrzymania tak wysokiego wyróżnienia, przekazuję Pani gratulacje Prezesa Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża Pana Cornelio Sommaruga.

Jednocześnie składam gratulacje i wyrazy głębokiego szacunku w imieniu Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża oraz swoim własnym.

Z wyrazami szacunku

10/12

NACZELNA IZBA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH
Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

Warszawa, dnia 5 czerwca 2001 r.

Pani
Marianna Foks
Laureatka Medalu
im. Florence Nightingale

Szanowna Pani,

Jak co roku, wielką radością i dumą nappełniła mnie i tym razem informacja, że Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża przyznał Medale im. Florence Nightingale polskim pielęgniarkom.

W 2001 r. zostało odznaczonych osiem Polek. Pani jest wśród nich.

Pragnę złożyć Pani serdeczne gratulacje i wyrazi największego uznania całego środowiska polskich pielęgniarek i położnych dla Pani zasług i ofiarnej pracy.

Pielęgniarstwo to zawód tego rodzaju, że nie może go wykonywać ktoś, kogo nie cechuje ofiarność i wielkie zaangażowanie. Oznacza to, że osoby, które w uznaniu powszechnym zasłużyły sobie na to szczególne wyróżnienie, Medal im. Florence Nightingale, tymi przymiotami są obdarowane w nadzwyczajnym stopniu.

Medal im. Florence Nightingale został ustanowiony w 1912 r., w dwa lata po śmierci tej niezwykłej kobiety. Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża postanowił nadawać go pielęgniarkom szczególnie zasłużonym podczas pokoju lub wojny, bohaterskim sanitariuszkom. Zaszczytne wyróżnienie do 2001 r. otrzymało 86 Polek. Pielęgniarki uhonorowane tym Medalem stanowią więc elitę elit.

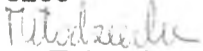
Szczerze Pani gratuluję i dziękuję za to, że swoim życiem i działaniem wskazywała nam Pani ideały, wytyczała cele. Świat się zmienia, ale ranga i etos naszego zawodu i zapotrzebowanie ludzi na naszą pracę – ciągle wzrasta.

Dziś szlachetne wzory są nam potrzebne jeszcze bardziej niż kiedykolwiek. Pielęgniarki umieją to docenić; z humanizmu i ludzkiej bezinteresowności czynią oręż broniący przed bezdusznością i znieczuleniem.

Pani, jak i wszystkim tegorocznym laureatkom Medalu im. Florence Nightingale życzę zdrowia i długich lat życia w radości i poczuciu spełnienia.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Prezes

Ilona Tułodziecka

IV/13

Wojewódzki Szpital Zespolony w Skierniewicach

Pani

Marianna Foks

Szanowna Pani !

Z okazji nadania Pani przez Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża

MEDALU FLORENCE NIGHTINGALE

składamy gratulacje i wyrazy głębokiego szacunku.

Z wielką satysfakcją przyjęliśmy informację, że najwyższe międzynarodowe wyróżnienie pielęgniarskie przyznano Pani – **Naszej Pielęgniarce** – która 53 lata pracowała w zespole personelu chirurgicznego naszego oddziału.

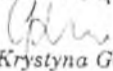
Jest Pani chlubą naszego szpitala. Dziękujemy Pani za wieloletnie zaangażowanie, trud, odpowiedzialność, za poświęcenie się problemom ludzi chorych oraz za ratowanie życia innym w czasie okupacji i Powstania Warszawskiego.

Cieszymy się, że nasz wniosek złożony w 1995 roku w sprawie odznaczenia Pani tym medalem został zaakceptowany.

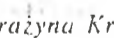
Dzielimy z Panią radość z odznaczenia i życzymy dużo zdrowia.

Z poważaniem

NACZELNA PIEŁĘGNIARKA

mgr Krystyna Gorzelnik

DYREKTOR

mgr Grażyna Krulik

Skierniewice 14 listopada 2001 r.

Temat **FW: Marianna Foks skany**
Od Małgorzata Machaj <m.machaj@gminamakow.info>
Do <alw@zawacka.pl>
Data 2019-05-29 09:38

1/4

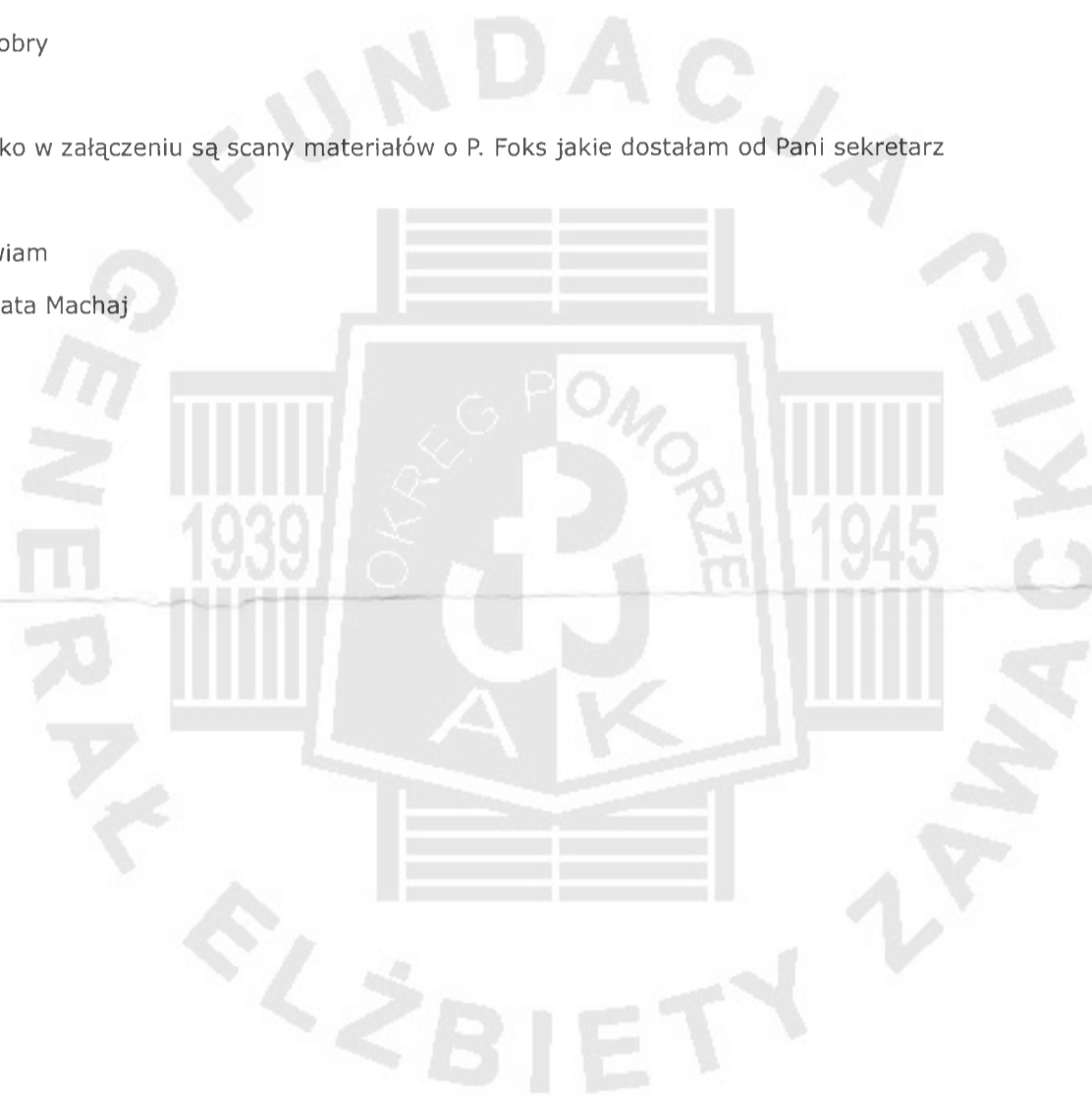
- legitymacja kombatancka.pdf (~767 KB)
- Marianna Foks - część 2.pdf (~3.0 MB)
- Marianna Foks - część 3.pdf (~3.5 MB)
- Marianna Foks - dokumenty część 1.pdf (~5.2 MB)
- skan z prasy 2.pdf (~573 KB)
- skan z prasy.pdf (~443 KB)

Dzień dobry

Agnieszko w załączeniu są scany materiałów o P. Foks jakie dostałam od Pani sekretarz

Pozdrawiam

Małgorzata Machaj

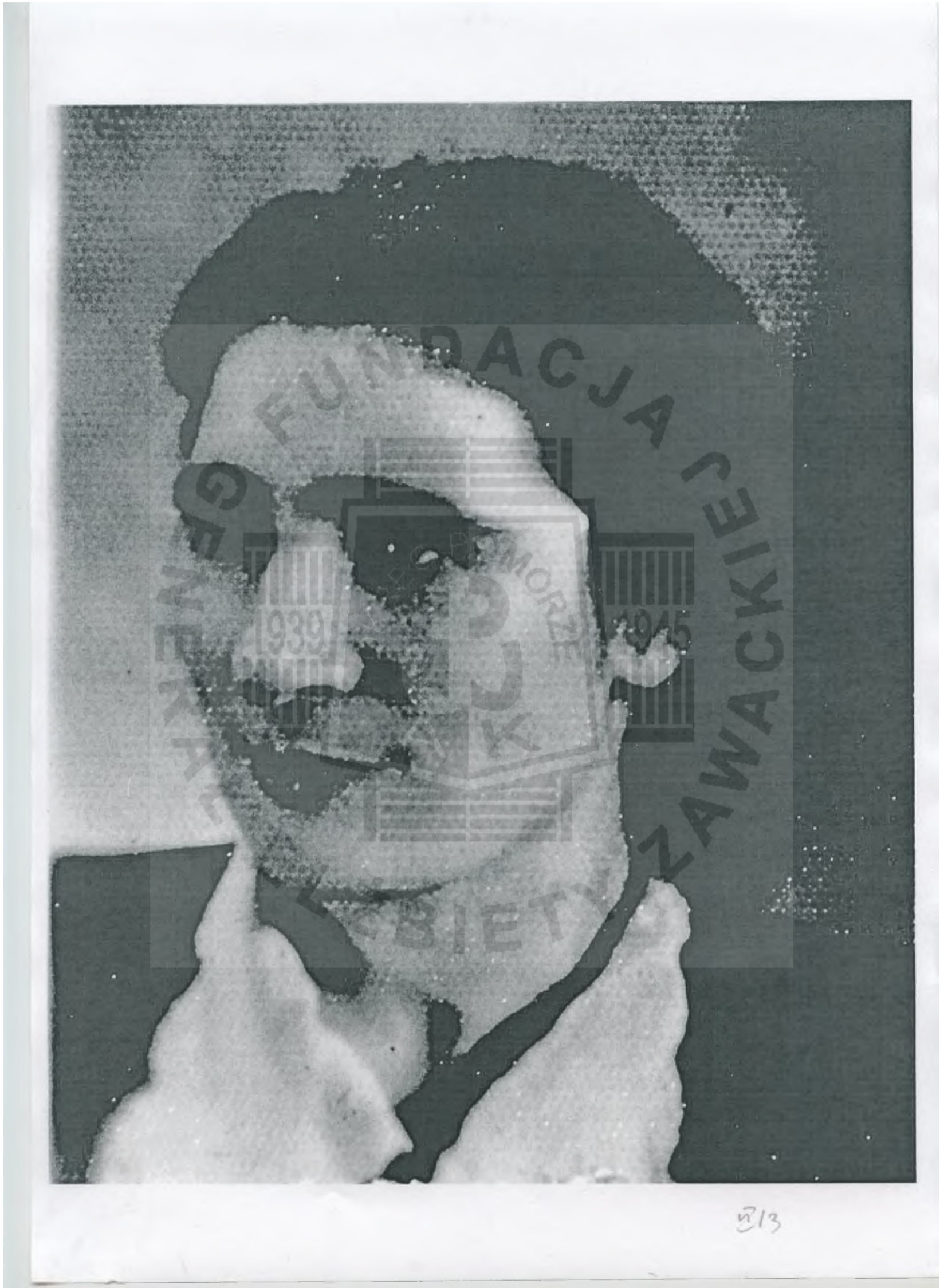

- VI FOTOGRAFIE (ksenokopie)
- Marianna Foks, legitymacyjne szt. 4
 - upamiętniające M. Foks. szt. 5

5/4

MARIANNA FOKS
podporucznik WP
1919-2009

Urodzona w Makowie, pielęgniarka, patriotka i bohaterka, oddana służbie ludziom, członek AK. Służyła ludziom i ratowała ich życie. Odznaczona Medalem Florence Nightingale.

*Z inicjatywy
Gimnazjum Świętego Wojciecha w Makowie, 2017.*

28/15

MARIANNA FOKS

1919-2009

Wybitna Polka, patriotka i bohaterka.

Przez 55 lat z wielkim oddaniem
służyła ludziom jako pielęgniarka.

W 2001 roku, za poświęcenie dla chorych
raz uratowanie podczas okupacji przed
niewolą lub śmiercią wielu powstańców

została uhonorowana najwyższym
odznaczeniem Czerwonego Krzyża
- Medalem Florence Nightingale.

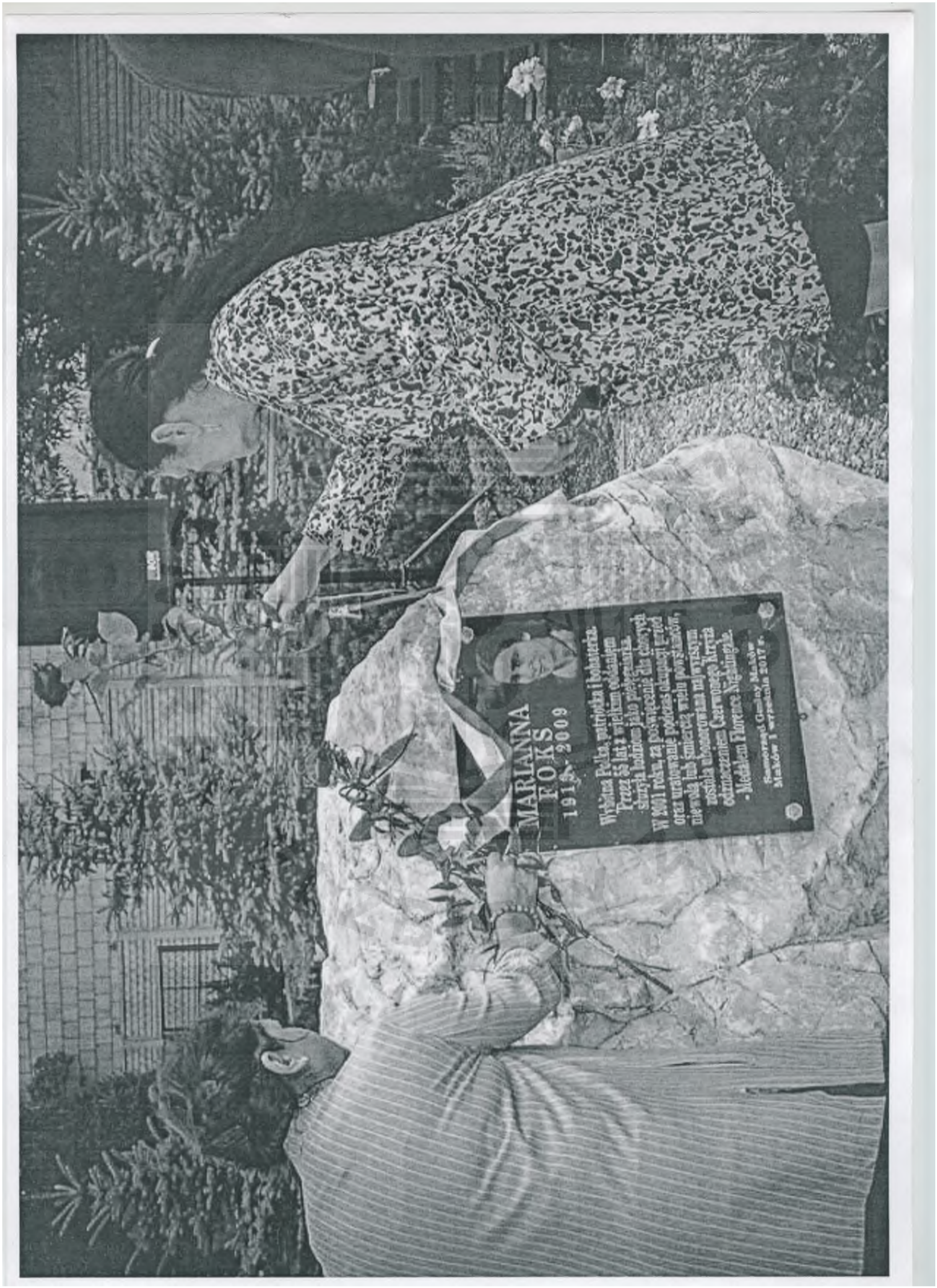
Samorząd Gminy Maków
Maków 1 września 2017

...warszawy w Skierniewicach

*Tablica na frontonie szpitala
 w Skierniewicach*

Rok 1943. Sala opatrunkowa szpitala skierniewickiego. Wszystkie pielęgniarki wraz z ss. Julią współdziałały z TWSZ; od lewej: Z. Pacholczyk,

M. Foks , J. Drozd i NN

T. 4900/Liść

FUKS Marianna

z d. Wójt

ps. Czarna Magia

Wypisy ze świadectw, nazwiskowe karty ief.

AK

Skiermiewica

Okr.

i

T. 4900/WBK

AK

FUKS Marianna

Skiermiewice

z d. Wójt

ps. Czarna Marysia

Urodzona 26 IX 1919 r. w Młokowie w parafii
Skiermiewickiej w rodzinie robotniczej.
Z zawodu była pielęgniarką. W 1935 r. rozpoczęła
pracę w szpitalu w Skiermiewicach i przepracowała
w niej 55 lat. Należała do AK, pomagała
partyzantom. Chodziła do lasu z opatrunkami,
skradła samokrowiec i uczestniczyła w akcji.
W sierpniu 1945 r. powstańcom ukrytym oddała
jako zamek i ostatnie zapasy
zob. Materiały dokum. T.

4. Rajl 2019

Bisba otrzymała wyróżnienie Polskiego Towarzystwa
Pielęgniarskiego. Mianowana na stopień podporucznika
Otrzymała Medal Florence Nightingale.
W honorowaniu tablicy pamiątkowej usytuowanej
na skwerze przy Gimnazjum w Makowie.
ufundowanej przez Urząd Samorządowe Gminy
Maków. Zmarła w wieku 90 lat, pochowana
na cmentarzu w Makowie

FOKS Marianna

B[®] TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G
BARBARA
CZŁUCHÓW

5 906099 000653